

مجله اداره سی

باب عالی جوارنده ابو -
السعود جاده سنده محمود بك
مطبعه سیدر.

امور اداره و تحریک بریه متعلق
خصوصات ایچون محمد رضا
افندی نامه مراجعت
اولئیدر درج اولئیان
اوراق اعاده اولئاز .
اداره خانه جمعه دن ماعدا
هر کون آجیقدر .

سرمه علی خانی

مراطه انتاری

ولایتده و در سعادتده محل
اقامتلینه کوندربلک اوزره
سنه لکی ۷۰ الی ایلنی ۴۰
غروشه در اداره خانه دن
التق اوزره سنه لکی ۵۰
الی ایلنی ۳۰ غروشه در.
آبونه لر سنه ابتداسندن
یعنی الی اوچنچی نومرو دن
اعتباراً بر سنه لک و یا خود الی
آلانی اوله رق قید اولنور.

مقالات علمی و فنی بک واسطه انتاری ، کلزار ادیانک تجلیله آتاریر

Directeur Mehmed Riza

مدیری : محمد رضا

نومرو ۸۷

سرمحردی : توفیق

نسخه سی ۵ ♦ پاره یه در

رتبه سامیه مشیری ابله تلطیف بیوریلان باب والای سرعسکری مصارفات ناظری دولتلو حسن پاشا حضرتلری

توانستن عبارتند عالم نه قدر اسکی ویاخود یکی اولورسه اولسون .

حکمای طبعیون — تحدثات ارضیه
نظراً ادوار اربعه اساسیه اثبات ایدرک انسان ، دور رابع اولده وسلسله مکونات داخلنده اوله رق حیوان نسلنک درجه درجه ترقیسندن حصوله کلوب اصول طبیعت اوزره ظهور ایتدیکنه ذاهب اولمشدر بونلرک افکاری نفتیش جسمانیات ومادیات محصور اولمغله بالطبع لطائف روحانیه وسرائر معنویه کسب وقوف ایدم مدکرندن حقیقت انسانییه بیه مزمل شو جهتله خلقت آدم خصوصنده کی رأی وپسانلری ظواهر احواله کوره کنندی مسملکرنجه بر مطالعه مخصوصه قیلندن اولوب شان آدمیه نقیضه ویرمز ایسه ده نفس الامر و آیات سبحانییه مخالف اولمغله شایان استماع دکدر .

عصر مزده عقلادن کچین بر طاقم سفهای لایفاحون وازدرکه صورت انسانده یرادلقلری جهتله چار وناچار انسانیتدن دم اورلر ایسه ده مقتضای انسانیه رعایت ایتدکدن بشقه شهوات نفسانییه ترویج ایچون بهیمیتی بشریتیه ترجیح ایله میمون نسلندن انشعاب ایتدکرنه قائل اولورلر بوایه شرافته خساستی تقدیم ایتک ، دنا تله ایتخار ایلک کی مرتلانه برحیاسزلقدر . آرتق شو رذالی ارتکاب ایدن مادر بخطا میمون زاده لره صحیحاً انسان دنیلهمز وانلردن محاسن انسانیه بکنیلهمز .

بیت

طینتده هر کیمک یوقدر ضمیر معرفت اولسه ده صورتده آدم فرقی یوق نسلناسدن واقعا مناسبت جنسیه اعتباریله کافه حیواناتیکدیگرینه شبیه ونظیری وه نوعک بعیدو قریبی اولدینی مثللو ملابسه حیوانیتله میمون وشبک مقوله لری دخی انسانک انواع متقاربه سندن معدود اوله رق انسان ایله انلرک بیننده برمائله طبیعی مشهود ایسه ده نه انسان انلردن ونه انلر انساندن تولدایتمه مشدر زیرا

خلقت اصلیه تولدایله دکل تکوین ایله در . فی الحقیقه اجسام حیوانات برکره زمینک محصولی اولوب ضمیر مایه اصلی متحدر لکن تشکلات وتعباتجه اقسام حیواناتک هر بری ماهیت ذاتیلرینک مقتضی اولدینی صورت وصفیت وسیرت وطبیعت اوزره تکوین ایدرک قدرت الهیه دن ماخلق لهنه مناسب اولان نصیبی الوب حقائق نوعیلری اعتباریله متفرق اولدیفنه شهادت نظریه دلیل کافیدر .

ظاهر حلاله میمون صورت انسانه شبیه برهیت مخصوصده یرادلش اولدیفندن نوعاً قرأتی جای انکار دکل ایسه ده تکلم وتعلم ، تفکر وتعلل ، تمیز ونطیق ، تمدن وترقی ، ایجاد واختراع کبی نوع بشرک حائز اولدینی امتیازات وکلاله باقلنجه انسان ایله میمون اراننده خالق ایله مخلوق بیننده کی فرق عظیم قدر بر تفاوت کلی کورینور بوخصائص وحالات دلالتیه آدم اوغللری حیوانات سائرمدن قیاس قبول ایتیمه چک صورتده تباعد وتمایز ایلمش اولدیفندن میمونلرک فلانلرک مشارک اوله مدیفی برحقیقت کلیه مالک اولمغله انلرک مظهریتی بشقه سائرلرک ماهیتی بشقه در .

البته جوهر انسان طبیعت حیوانیه نک فوقنده برمزیت علویه حائز اولماش اولسیدی حیوانات سائرمدن دخی خصائل وفضائل انسانییه مشترک اولملری لازمکولر ایدی مع هذا حیواناتک هیچ بریسی اون یاشنده کی برانسان چوجقنده کوریلان ادراک واذعانه مالک دکدر .

الحاصل سلسله موجودات ایچنده بنی بشر برخاصه کلیه روحانییه مظهر اولمغله جمله سندن زیاده استفاضه تجلیاتیه استعداد وقابلیتی اختراعات واجرا آتیه مثبت اولد یغندن بوکرده کی کافه مخلوقانه فائق ، مخصوص ومستقل ، برنوع محسودالخلاق ، اولدیفنده اشتباه اولیوب انحق ابوالبشر آدم علیه السلامک خلقت وسرگذشتنده علما اختلاف ایلمشدر اکثریتی لسان عمومده

مشهور ومعلوم اولدینی اوزره طبعین آدم ملا اعلاده تخمیر اولنهرق ملائکه کرام اراننده مسجودیتله بنام اولدقدنصکره جنات عالیاته ادخال وشیطانک اغواشی اوزرینه شجره منیهیه تقریدن طولانی کره ارضه انزال ایله جبل سرندییه هبوط ایتمش وبر چوق مدت تک وتنها یادیه بیای یاس وابتلا اولدقدنصکره حضرت حوا ایله عرفانده ملاقات ایدوب بوصورتله آدمک شو عالمه کلش اولدیفنه قائل اولمشلردر وبعضیی جهت بطونه عبور ایله صورت تأویلی التزام ایتمشلردر .

تفصیلی بعض تفاسیرده مندرجدر .

عارف حکمت

مهمه

(ترجمان حقیقت) رفیق محترمزدن نقل اولمشدره

مقاله مخصوصه

فضیلتو موسی کاظم افندی عزیزم حضرتلرینه :

مرزیت صحیح

مابعد

برده شو جهتی نظر دقتیه آلهلم : هر دقیقه الهی ذکر ایتیان ، اللهمک عظمتی دوشونمیان ، اللهمدن قورقیانلر انسان اولدقلری . برشرف عظیم ایله بین الخلوقات ممتاز بولندقلری نصل تقدیر ایدم حکمر ؟ اساس صحت اولان طهارت ظاهره ونظافت باطنه ایله وجودنی احسا وقلبی چرکاب ردائندن اخلایدن بر آدمک ناصیه برزمین اتهال اولدینی زمان حس ایدم چکی صفای بال ، مرزیت بشریه سنی کنندیسنه الهام ایدر . فواحشدن اتقا ایتدیکچون کنندیسنده برخاصه ملکانه تجلی ایلر . بو جهتله بالعموم مخلوقات حقنده برحس مرحمت ومحبت بسلر .

اخوت دینییه اثبات ایچون طی مراحل ایدر ، اقطار بعیده دن کلن اخواتی — اوقدر مشکلات ومزاحم ایچنده بیله — خالقه قارشو خضوع وخشوعده ، مخلوقه قارشو مرحمت ومعاوننده کورر . یوز بیکلرجه آدم برنقطه ده اجتماع ایتدیک حلاله

آره لرده نزاع وجدال وسرقت و قتال کي
— مدنيت کمال شدته رد و وحشتک قبول
ايتديکي — احوال ملعونه نك فقدان کليسي
کوردرک انسانلرک تمدن حقيقيسي مطلقا
بردين صحيح ايله تدین ايتلمرينه وابسته
بولديغنی و متدين بر آدمک حرکات خيسته يه
جرات ايدمه چکني رأی المين کورر علم -
اليقين اوکرنور . بری مشرقده ديکری
مغربده اقامت ايدن ايکي مردمتدين و متمدنک
— بر شاهراه مستقيمه — متحد الفکر
اولدق ريخده اکلار . فضائل انسانيه يي
تجیل ايلر . قومشوسنک سفالتي کور و بده
قهقهه فرمای استهزا اولانلر قارشو اومرد
متمدن دنيا نك او بر اوجنده کي هم نوعنک
الامندن متأثر اولور . قدرتي يتديکي مرتبه ده
معناً مادهٔ معاونت ايتمهک چاليشير .

ثروتي کندي نفسنه . . . اولاد و عياله
حصر ايتز . آندن محتاجيني ده حصه دار
ايتمهک مجبوردر . امور خيريه ده تعاون و تناد
صری کنديسنه بورج عد ايدر . بالجله
انسانلری بر مسعوديت دائمه ايجنده کورمک
ايستر .

اگر مدنيت حقيقيه نك معناسی سنجه
معلوم ايسه حکم ايدر سکه مدنيت دنيا ن
مايهٔ سعادت ، خصوصات مسرووده دن عبار-
تدر . بزاصلي سويلدک . تفرعاتي ده سنک
اذنانک حواله ايلدک . تفصيلات واقعه دن
چيقان تيجه ده شودر :

« بر مدنيت کامله و حقيقيه تأسيس ايدنلر ،
للهدن قورقان آدملردر . . . ايمان کامل
اربايدر . مدنيت صحيحه ، ديانت صحيحه دن
عبارتدر . . . »

* *

برکره بحثمک مقدماتنه ارجاع نظر
ايدلم : (معارف) ايکي درلودر . بری
(معارف اصليه) ديکری (معارف فرعيه) در
ديانت و محاسن اخلاق برنجي يه و مخترعات
قيه و معمولات صنايعه ايکيجي يه عائددر .
ذاتاً مدنيته يه ايکي آيرم شيدق . ديانت
و مکارم اخلاق دن محروم اولان ملت لرك
انسا ايتديکری شمند و فرلر . واپورلر ،

فابريقه لر ، عالی بنالر سوفاقلر و تزيينات
بلديه و سائر معارف فرعيه نك تيجه سي
و مدنيت ظاهر نك اثاريدر . بوندن جمعيت
بشريه ايجون مأمول اولان منفعت محدوددر .
زيرا اصله رعايت ايدلامش ، ايشه فرعدن
باشلامشدر . قضيه نك عکسي ادعا ايدلسه
مدنيت ظاهره ايله متمدن اولان ملت لرك
اره سنده ايشمزلکدن وقف ضرورت
اولانلر ، آچلقدن وفات ويا اتحار ايدنلر ،
يا خود سايه مدنيتده انواع جنابت و خباثته
حصر مشاغل ايلنلر ميدانه قونيلور .

مدنيت حقيقيه ايله متمدن اولان بر
ملت متدينه آره سنده علت جوعدن هلاک
اولمش ، يا خود مدار معيشت بوله مدنيچون
اتحار و ارتکاب سرقت و جنسابت ايتمش
آدملره نادراً تصادف اولنور .

چونکه مدنيت حقيقيه ، سعادت عموميه يي
متکفلدر . . .

* *

مقاله مزك بر رنده « انسانلرک دکل ،
انسانيتک مستهجن کوردیکی افعال قبيحه
مدنيتله هيچ بر نقطه ده امتزاج ايدمه مز »
ديشميدک . شمدي صره سي کلديکي جهته
بوسوزيمزي براز ايضاح ايدلم :

حقايق شناسان تقدير ايدر لرك انسان
بشقه ، انسانيت بشقه در . بو حلاله مدنيت
صوريه — که نفع و دوامی محدود و حقيقتده
مضرقي مشهوددر — انسانلر طرفندن
و مدنيت حقيقيه — که دنيا و عقبا ده منافع
بشريه يه خادمدر — انسانيت طرفندن تأسيس
اولنور ديمکدر .

« انسانيت بر جسم دکلدر که مدنيت
تأسيس ايدمه بيلسون » دينله جک اولورسه
جواب و برر زک : نفس ناطقه ده بر جسم
دکلدر . حال بوکه بر حيوان ناطق اولان
ابنای بشري مخلوقات سائر مياننده فضائل
عديده ايله ممتاز ايديلور . انسان ، آنک آمال
اصيلا نه سنه و حسيات ملکانه سنه تطبيق افعال
ايلرسه بر سعادت جاوداني يه نائل اولور .
روح حيوانيتک حسيات شهوانيه و سفليه سنه
تابع اولورسه کرداب خسرا نه دوشيور .

بناءً عليه تأسيس اولنه جق مدنيتک
— مظهر شرف بقا اولان — نفس ناطقه نك
مزيات عاليه سنه مطابق اولمسی لازم کليور .
نفس اماره نك حظوظات دنيه سنه
توفيقاً وضع اولنه جق قواعد و اصولده
انسانلر ايجون بر صفا ، بر راحت کاذبه کور-
ينور سده انسانيت ايجون بک بيوک مصيبت
مندمجدر .

نفس اماره يي نفس ناطقه نك ايادي
اقتدار و تسخيرينه تسليم و هوسات سخيغه سي
احما ايلمک ايجون نفس ناطقه نك انوار
ديانتله تنويری الزمدر . تنوير ايدلمديکي
حاله نفس اماره نك ظلمات کشفه سي ايجنده
خاصهٔ اصليه سي . . . مزيت فاضله سي غائب
ايدرک کريوه ضلاله سقوط ايدر . . .

« اقبل على النفس واستكمل فضائلها »
« فانت بالنفس لابلجسم انسان » . . .

* *

مدنيت صحيحه ايله مدنيت کاذبه يي برده
شويولده مقايسه ايللم :

داء الافرنجه مبتلا اولمش بر آدم غايته
مکلف و مزین البسه کيمش و رواج طيبه
سورتمش اولسه بيله ايجي ينه مرداردر .
کنديسيله اختلاط ايتمک مضرات عديده يي
موجيدر . اوعلتلي حريفک انتظام قياقي
حقيقتده بر بيوک پریشانقادر . صحت صور-
يه سي بر درد و خيمدر . ثروت مادييه سي بر
سفالت مدهشدر .

حال بوکه علل ساريه دن و امراض
مهلهکدن آزاده و طاهر الوجود بر آدم ، نوب
صد باره تلبس ايتسه و اياغي چپلاق اولسه
بيله اولوالابصار کنديسندن احتراز ايتز .
زيرا داء الافرنجه اوغرايان حريفک
صلاح مادييه انجق وجودينک حفرهٔ عدمه
آنيلمسيله حاصل اولديني حلاله ايکيجي
آدمک تريخي هر وقت نمکنا تندر

* *

آرتق سلسلهٔ کلام اوزادی . بادی
صداع اولدی . موضوع بک اهميتی و اهميتی
نسبتده وسعتی اولديغدن علی قدر الاستطاعه
تدقيقات اجرا ايتمک ايستمد .

حال بوکه سولیدیکم سوزلرک کثرتنه
مقابل افهام ایلدیکی معنا و حقیقت حازدقت
واهمیت اولمدینی جهتله ده زیاذه اطناب
کفتاردن احتراز و :

« مدنیت صحیحه نك انجق اخلاق فاضله
واوصاف عالیله و بونلرکده دیانت صحیحه
ایله حصول پذیر اوله کجی هردلر شهبه دن
آزاده در . »

طرزنده کی مقال حکمت اشمالکزی
بجتمزه حسن خاتمه اتخاذ ایلدم .

باقی (السلام علینا وعلیکم وعلی عبادہ
المتمدین الصالحین)

بقه جق ۷ ربیع الاول ۱۳۱۶

ابه الابه
محمّد

« عین الادب ، دن :

جناب الله ، برقول حقنده خبری دیله .
دیکی وقته اکا نفسی واعظ قیلار .
« حدیث شریف »

§

مالایینی کلایمن حذر ایت .

« کذا »

§

چوق کولمکدن احتراز ایله زیرا قلبی
اولدیرر .

« کذا »

§

مؤمن قرداشک سندن نصیحت ایسترسه
نصیحت ایله .

« کذا »

§

جناب حق ، قضا و قدرینک انفاذی
اراده ابتدکی وقته — قضا و قدری نفوذ
ایندجه به قدر — عقلیلرک عقلانی سلب ایلر .

« کذا »

§

طمعدن صاقن زیرا فقیرلکدر .

« کذا »

§

مؤمن حقنده سوء ظن ایتمکیز .
« کذا »

§

عاقله اطاعتسزاق ایتمکیز ، نادم اولور .
سیکیز .

« کذا »

§

مزاحدن احتراز ایت زیرا آب روی
ازاله ایلر .

« کذا »

§

بولونک کولکه سنده ، اشرارک دوستلغنده ،
قادیلرک محبتنده ، مالک کثرتنده ، یالان
یره ایدیلان نصاده بقا یوقدر .

§

الهی شی علامت جهلدر : هر آدمه
اعتماد ایتمک — دشمنی دوستدن تفریق
ایتمک — سری هرکسه افشا ایلمک —
چوق مالا یعنی سوز سولمک — اصلسز
یره غضب ایتمک — بر شیئی محلک غیری به
وضع ایلمک .

§

زنکیلک غربتده وطن ، فقیرلک وطنده
غریبتدر .

« آراسطو »

§

اوج شی ، یاشامقده راحتسزاقی موجب
اولور : قضا قومشو — عاصی اولاد — فنا
خوبلی زوجه .

§

اوج شی ، حقیقت ایماندندر : انعام
وانفاقده اقتصاد — مصاحبه سلام ویرمکه
ابتدا — هراشده انصاف .

§

ایکی شی واردر که ، بشرده الی الابد
اجتماع ایتمز . کذب — مروت

§

ایکی شیده عجله ممدو خدر :
کلن مسافری اطعامده — بورجی اداده

§

دنیا نك آزینه راضی اولمیان ، دنیا نك
اوزون صفدیبلرینه دوشر .

§

قوردی اولنلادان ظلم ایتمش اولور .

§

سفی سون سفی نهی ایلدر ، سکا بغض
ایدن سفی تشویق ایلر .

مسین موی

انکلیز ادبیاتی

(بریان والر پروتقر) انکلیزه مشاهیر
ادباندندر . (۱۷۹۰) سنه میلادی سنده
ساحه آرای وجود اولشدر ، اشعارینک
برجوق قسمی بسته لیش وانکلیزلرک نغمات
ملیه سی یرینه یکمیشدر . سلاست افاده
و وسعت خیال باشلیجه مزبانندندر .
اقتدار ادیبسینک اک پارلاق برهانی
(دراماتیق سنس) نام اثر منظومیدر .
(میراندولا) نامنده اولوب (۱۸۲۱)
سنه سنده یازدینی فاجعه ده اوقونماشی لازم
آثار ادبیه دندر . آثار سائر سیک باشلیجه .
لری شونلردر :

« مارسیان قولونا » ، « سیسیلین ستوری »
و « فلود اوف تاسالی » . اشاغیکی سطرلر
بو ذلک (سی) یعنی دکن نامنده کی منظوم
مه سنک ترجمه سیدر :

— دکن —

دکن ، دکن ! ای لانناهی سطح
لاجوردی ! برعارضه به ، برحائله مصادف
اوله دن کره ارضک مناسط و سیه سینی
قابلامشسک . بلوطلرله اوینار ، سمالرله
چاریشیر ، او کهواره و سیمیک ایچنده
صالانیر دوریرسک .

§

شیمدی دکن زدهیم ، هر زمان بولنق
ایسته دیکم محله دیم ، اوزرنده بولسدیغم
سطح ، مائی ، فوقنده کی سما ، مائی ! زربه
کیشهم درین برسکون بنی تعقیب ایدیور .
بر فورطنه کلسین ، بو اعماق مظلمه نی
قاریشدرسین ، نه اولور ؟ بن بوهرج ومرج
آره سنده کال شعارت و استراحتله سیاحت
ایده جکم .

§